

Quina situació travessa el País Valencià?

—Viu un moment especialment delicat, però si arribem a l'hivern, estarem salvats. Una altra cosa és si hi arribarem o no, perquè hi ha un munt de venciments pendents. El 2013, però, qui tindrà més problemes serà Catalunya. En general, totes les autonomies han fet igual: quan van tenir molts ingressos, no els van aprofitar per a adaptar les estructures econòmiques a la contemporaneïtat, sinó que es van creure uns nou-rics. Algunes coses que s'han fet, cal rendibilitzar-les al màxim; algunes altres, encara no sabem ben bé de què es valen.

—Del primer grup, quines destacàrieu?

—La nostra xarxa de carreteres, per exemple, és molt més bona que no la d'Itàlia o la de Grècia. I Alemanya, com a conseqüència de la reunificació, va passar molts anys sense fer-ne cap. No estaven per festes. A Espanya, en canvi, ajuntaments, diputacions i governs autonòmics van optar per gastar-hi tots els ingressos. A la Comunitat Valenciana la situació encara s'ha agreujat més: vam viure una època molt dolenta, especialment els darrers mesos de Francisco Camps. Fins i tot al Marroc me'n van parlar, dels seus vestits! No era una bona manera de començar una negociació, sens dubte.

—Quines obres considereu inútils? L'aeroport de Castelló en deu ser una...

—Abans de començar-lo no em feia el pes, però després hi he trobat avantatges. De fet, no és un aeroport homologable als de Ciudad Real, Lleida o Valladolid. A l'empresa que gestiona el de Castelló, li serà molt més rendible que no els de Reus o Girona. Prestarà servei a una zona turística massa estacionalitzada: a l'hivern, Vinaròs, Peníscola i Benicarló s'ompliran de jubilats d'arreu d'Europa. Fer un aeroport a tan sols 80 quilòmetres del de València em sembla escandalós, però, un cop fet, hem de treure'n tot el suc possible. Aquest aeroport no serà com el de Valladolid, on no hi va ningú.

—Què sobra, doncs?

—Sobren moltes infraestructures que requereixen manteniment. Tots els pobles tenen una biblioteca municipal meravellosa, i potser no calia tant. Vinaròs, Benicarló i Peníscola podrien tenir-ne

PRATS I CAMPS

“Dels anys de Camps, costa de destacar-ne res”

Francisco Puchol-Quixal, soci i advocat del prestigiós bufet que comparteix amb els germans Jiménez de Parga, presideix des de l'any 2000 el Club de Encuentro Manuel Broseta, el fòrum de debat que té més renom a València.

Afirma que el problema dels valencians és “la dependència excessiva dels partits de Madrid”.

una de sola, a Benicarló, i n'hi hauria prou. De Vinaròs a Benicarló hi ha només set quilòmetres. No té sentit que tots els municipis disposen de tots els serveis.

—Un cop funcionen, però, seria il·lògic clausurar-los. Els ciutadans ja en fan ús.

—Els caps de setmana i a l'estiu sovintege la biblioteca de Peníscola i mai no hi he comptat més de cinc persones, la majoria estrangeres. Amb moto,

tardàriem cinc minutets a anar a la de Benicarló.

—Quan vau reparar en aquests excessos? Quan vau adonar-vos que les inversions no eren assenyades?

—Ara fa deu anys, quan tothom comprava pisos, jo vivia de lloguer, com he fet sempre. Sempre he pensat que no me'n podia comprar un...

—...no digueu això!

—És que no paga la pena de viure angoixat per una hipoteca. Tinc cone-

guts que em deien “ximple”, perquè ells compraven i venien pisos i guanyaven molts diners. Jo pensava que no era ximple, sinó curt, de no veure-ho tan clar com ells. Però em feia l'efecte que en el sistema grinyolava alguna cosa. Ara, veient els pressupostos de l'estat i saber què paguem per a refinançar el deute, he lligat caps. Si un client meu es trobava en la situació de l'estat, li hauria recomanat un concurs de creditors. En política, però, això significa que t'intervé Europa. Aznar i Zapatero van errar-la de ple i, a conseqüència d'això, avui dediquem la meitat del sou a pagar exclusivament els interessos de les hipoteques que tenim pendents. Qui pot viure així? És obvi que cal prendre mesures.

—Quines?

—El moment tan crític que vivim exigeix que conservadors i progressistes facen pinya, però no sóc optimista. Calen moltes retallades i cadascú fa la seua. Els funcionaris es queixen perquè els abaixen el sou, i ací, al despatx, ens l'hem hagut d'abaixar el doble: era l'única manera de sobreviure-hi. Els advocats del torn d'ofici, que sempre he defensat, també han d'assumir que les retallades els han d'afectar...

—...ells cobren molt poc...

—Les guàrdies, les cobren molt bé. Hi calen ajustos, després de massa anys sense tocar res. No podem esperar que el *papa estat* ens ho resoldrà tot, com si fora un pare de família. Els xiquets ja tenen pèls a les cames i s'han de despertar.

—El govern valencià acaba d'aprovar un augment de les taxes judicials. Us sembla correcte?

—En la quantitat que han dit, no. Si de cas, a banda d'ingressar diners, l'objectiu és aturar la litigiositat, cosa que em sembla adient si no es vulnera el dret de defensa. No pot ser que una persona no recórrega contra una decisió injusta perquè li resulte car. Trobe més urgent un mecanisme directe que permeta de cobrar les costes i que evite judicis innecessaris.

—El Consell també ha anunciat la gestió privada de tots els hospitals públics.

—Que no significa la privatització dels sistema sanitari públic, com alguns han volgut fer veure. Fins ara, al capdavant de la direcció dels hospitals acostumava a haver-hi metges. Que la gestió passe a ser més empresarial, em sembla encertat. No podem presumir de tenir la millor sanitat pública d'Europa si no funcionem tan bé com Alemanya. La nostra xarxa d'hospitals és molt important, però si determinats serveis resulten més eficients en mans privades, ja em sembla bé que siga així. Una societat està malalta quan un elevat percentatge de la població anhela ser funcionari. Ens agrada o no, són les empreses, que espenten la societat. La Comunitat Valenciana ha caigut i s'ha aixecat de nou gràcies al vellut, a la taronja, el calcer... Sense inventiva, no ens en sortirem.

—És cert, però el model econòmic patrocinat de fa anys pels governants valencians s'ha fonamentat en la construcció i en el turisme, no pas en la indústria.

—Des que es van crear els instituts tecnològics, i ja fa dues dècades, que no hi ha una política industrial valenciana.

—Quina herència positiva destacaríeu dels vuit anys de govern de Camps?

—Camps no serà recordat com un bon president. Dels anys de Camps, em costa molt de destacar-ne res de positiu, hauríeu de concedir-me una hora o una hora i mitja, per a pensar-hi... Supose que alguna cosa bona deu haver fet! La Copa América, per exemple, va posar València al mapa i va servir per a executar unes infraestructures molt valuoses: el port nàutic actual és dels millors d'Europa, té un potencial enorme. La fórmula 1 potser resulta més discutible, però en tot cas, durant un temps vam ser el centre del món: ací van reunir-se els consells del Banc Sabadell, del Santander, del BBVA... Eixies a sopar per València i t'hi trobaves mig Madrid! Dit això, hi ha dos Camps: abans de començar el seu procediment judicial i després, quan va centrar-s'hi i va dedicar-se molt menys a la Comunitat. A més, des dels temps de Joan Lerma, que

PRATS I CAMPS

hi ha una dependència excessiva dels partits de Madrid.

—Un problema endèmic.

—Lerma no fou capaç d'enllestir l'autovia amb Madrid. Primer, perquè un secretari d'estat català no va deixar de posar bastons a les rodes. I després, perquè va barallar-se amb José Bono i ningú del PSOE no hi va posar ordre. Mentrestant, els valencians tardàvem quatre hores i mitja a arribar a Madrid, i per a anar a Barcelona havíem de pagar, com encara passa. Lerma no volia que es parlara gaire dels valencians, no tenia gaire interès a fer-nos conèixer, cosa que Zaplana va canviar de dalt a baix. Essent de Cartagena, va pactar amb els catalans la qüestió de la llengua i va injectar en vena als valencians un gran sentiment d'autoestima. Ara bé, amb Zaplana, la societat civil es va fer molt dependent. Els empresaris, sobretot.

“Fabra s'ha trobat una comunitat desfeta i mira de fer jocs malabars”

—**I Alberto Fabra?**

—És un malabarista. S'ha trobat amb una comunitat desfeta i mira de fer jocs malabars sense que li caiguen les peces. Tant de bo l'encerte i arribem fins al novembre.

—**Si Camps s'haguera mantingut com a president, adoptaria les mesures tan severes que pren Fabra o, per contra, continuaria vivint en una realitat paral·lela?**

—No sé què hauria passat; només sé que el canvi ens ha anat bé. Que hi haja entrat una persona nova i haja observat l'estat de la qüestió facilita la presa de decisions. Al capdavant, mira d'esmenar els comptes d'un altre. Tots tendim a autoenganyar-nos, i en aquest punt el canvi ha estat positiu. La democràcia ja és això: de tant en tant, la sang es regenera.

—**Amb Camps, el risc d'intervenció hauria estat encara més alt?**

—Supose que sí, però no podia continuar amb la seua causa judicial a l'esquena. De fet, entre els creadors d'opinió i al si del seu propi partit ja feia mesos que li recomanaven de dimitir.

—**Dèieu que l'empresariat valencià va fer costat a Zaplana, cosa que també succeí amb Camps. Han fet tard, en la defensa del corredor mediterrani? Van obsessionar-se massa en la gran velocitat amb Madrid? Era més important que el corredor, o van limitar-se a fer seguidisme del PP?**

—Hem de tenir clar que el model d'Espanya és radial, com explica Germà Bel. Tot passa per Madrid i l'estat autònom no ha fet sinó accentuar-ho.

Siga com siga, anys enrere la carretera que ens unia amb Barcelona era molt més bona que no la que ens unia amb Madrid, i fins a l'arribada de l'AVE, l'Euromed era bastant millor que no l'Alaris. Cada cosa porta el seu ritme, però és cert que no estem ben connectats amb Barcelona, com ens passa amb Múrcia i Almeria.

—**El tercer carril que acaba d'aprovar el Ministeri de Foment no era allò que molts esperaven.**

—Perquè no serà cap solució: arribarà fins a Alacant, però allò que ens interessa realment als valencians és el corredor mediterrani sencer. Ens en cal un que vaja des d'Algesires fins a la frontera francesa, no un que ens faça ser un cul-de-sac. I ningú no ha de tenir por de les taronges marroquines: els tarongers que ara veiem des del tren hauran de desaparèixer. La taronja africana potser no és tan bona com la d'ací, però també és feta per valencians. Ens interessa un corredor que vinga d'Algesires i que no s'ature a la frontera, sinó que arribe fins a Le Havre, fins a l'Atlàntic. I no pot ser que la ministra [Ana Pastor] demane la participació de la iniciativa privada per tal d'executar el corredor mediterrani, que seria rendible, i no ho faça amb l'AVE a Galícia. És ofensiu que Foment haja previst més diners per a l'AVE a Galícia i per la i grega basca que no pel corredor, els deu anys vinents. Quina prioritat és aquesta? Europa ho havia deixat clar.

—**Els empresaris han fet tard, per tant?**

—M'estime més de veure l'ampolla mig plena. Durant prou temps ací va haver-hi un distanciament important amb Catalunya. Jordi Pujol va venir al Club d'Encuentro Manuel Broseta i no sols va reconèixer-ho, sinó que fins i tot va explicitar-ne els motius. I quan Zaplana acordà el pacte de la llengua, una d'aquelles coses que marquen la història d'una comunitat, els següents a bastir ponts van ser els empresaris. A la seua etapa com a president d'AVE [Associació Valenciana d'Empresaris], Francisco Pons va estrènyer lligams amb

“En el finançament i el corredor, hem d'insistir-hi cada dia, tant com puguem”

Salvador Alemany, president d'Abertis, l'avantsala de la trobada de les cambres de comerç de València i Barcelona que hi hagué més tard. Sense aquella entesa, el corredor mediterrani seria una elucubració de [Josep Vicent] Boira [professor de Geografia de la UV] i ningú més. Tot allò ha permès l'escenari actual, en què els catalans ens ajuden molt. Egoïstament, els interessaria més que les mercaderies de Madrid passaren per Saragossa i no per València abans d'arribar a Barcelona, perquè evitarien la competència del port de València. En canvi, tot Catalunya s'ha implicat molt en el corredor mediterrani. És una qüestió conceptual, va molt més enllà del tema comercial.

—Que Alberto Fabra siga castellonenc, també hi deu ajudar.

—A Vinaròs, el meu poble, sempre s'ha llegit molt més *La Vanguardia* que no *Las Provincias* o *Levante*. Pense que Fabra té més sensibilitat que no Paco Camps, per bé que aquest ha estat el president més valencianista que hem tingut mai: per Nadal, per exemple, regalava als seus consellers un llibre so-

bre Jaume I. Mireu de què ens va servir tot plegat, però [riu].

—Qui es va preocupar més pels valencians, Aznar o Zapatero?

—A Aznar, Zapatero i ara a Rajoy, els valencians els han preocupat ben poc. A Rajoy, els valencians van interessar-li fa temps, perquè hi tenia un graner de vots; ara, però, de graners en té molts més i ja no ve mai. Zapatero tampoc no venia, i Aznar va venir molt més abans de ser president que no després. Ajudar els valencians, no ens han ajudat gran cosa. Però com serem els valencians que hem aconseguit l'AVE sense que cap president del govern espanyol fora d'origen valencià! Felipe va dur-lo a Sevilla, Aznar a Valladolid, i José Blanco, Rajoy i la ministra [Pastor], a Galícia.

—El model de finançament ha perjudicat seriosament el País Valencià, tal com AVE acaba d'evidenciar en un estudi. També han fet tard ací els empresaris? És utòpic pensar que Rajoy el millorarà sensiblement?

—Ens cal un nou model de finançament, aquest d'ara ens perjudica greument. Tant això com el corredor mediterrani han de ser reivindicacions constants dels valencians. Amb el finançament i el corredor, hem d'insistir-hi cada dia, tant com puguem. Amb un finançament òptim, enguany no ho passaríem tan malament. I si tinguérem el concert econòmic, com demanen els catalans i ja tenen els bascos, no ens trobaríem en aquesta situació tan complicada, malgrat les coses que han passat ací, que no han estat poques.

—Un canvi de govern a la Generalitat Valenciana serviria per a millorar la imatge dels valencians?

—Vint anys del mateix partit al poder són massa. La democràcia no es va crear perquè hi haguera períodes tan llargs al poder i l'experiència dicta que això, a la fi, acaba grinyolant. Però si la

situació del PP en ocasions és dolenta, la de l'alternativa també és curiosa. S'ha comprovat que, quan tens febre, millores així que pren una aspirina; però si l'aspirina que tens a la farmaciola és caducada, no saps ben bé quin efecte tindrà.

—Us faria por un tripartit conformat pel PSPV-PSOE, Compromís i Esquerra Unida?

—Tot i el meu optimisme habitual, en aquest cas sóc pessimista. Tan dolenta és la majoria absoluta com ho poden ser els governs tripartits. Al tripartit català [esbufega], cada partit funcionava de manera independent, per comptes de ballar la sardana. Ací ens pensem que després de trenta anys tenim una democràcia consolidada, i no és cert. Ni de bon tros. Potser caldria que algú, al marge dels partits, ensenyara a les escoles àmbits d'entesa, conciliació, mediació... No podem viure en una baralla permanent. Ja n'hi ha prou, de dir-nos "fatxa" i "comunista" els uns als altres.

—Es nota que presidiu el Club de Encuentro.

—[Riu.] Nosaltres només hi posem el llit! Després, cadascú pensa què pensa, i quan organitzem una conferència d'algú del PP, no hi ve ningú del PSOE, i a l'inrevés, una cosa molt lamentable. Ni al sopar, no vénen! Em sembla malament que vinga l'alcalde de Saragossa [el socialista Juan Alberto Belloch] i no hi haja ningú de l'Ajuntament de València, com també em sembla penós que convidem algú del govern espanyol i no vulga venir ningú del PSOE. En temps de crisi, ens calen governs d'unitat, ni que siguin tripartits o quadripartits, tots units de la mà. Hem d'aprendre d'Alemanya, i no parle d'Angela Merkel, sinó de més enrere. En fer la reunificació, dues societats que s'havien mirat amb recel i que havien estat educades en sistemes oposats, van caminar de braçet. Els tres grans partits hi van fer pinya, com hauria de passar avui a Espanya. Si pactaren les cinc o sis qüestions bàsiques, el govern perdria força i l'oposició també, però Espanya en guanyaria, i molta. Han d'aconseguir que aquest torne a ser un lloc on es puga treballar; si no, açò s'acaba.

Victor Maceda

"A Aznar, Zapatero i ara a Rajoy, els valencians els han preocupat ben poc"